

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра методів соціологічних досліджень

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Методологія та організація соціологічного дослідження»

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

спеціальність 054 - Соціологія

освітня програма «Соціально-політичні та маркетингові дослідження»

«Соціологія комунікації, реклами та зв'язків з громадськістю»

вид дисципліни обов'язкова

факультет соціологічний

2023 / 2024 навчальний рік

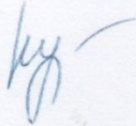
Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою соціологічного факультету. Протокол № 6, від 28. 06. 2023 р.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Кізілов О. І., кандидат соціологічних наук, доцент кафедри методів соціологічних досліджень

Програму схвалено на засіданні кафедри методів соціологічних досліджень
Протокол № 5 від 22. 06. 2023 р.

Завідувач кафедри методів
соціологічних досліджень

Ірина Кузіна

Програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми
Соціально-політичні та маркетингові дослідження

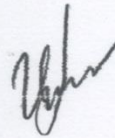
Гарант освітньої програми
«Соціально-політичні та
маркетингові дослідження»

Олена Мурадян

Програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми
Соціальні комунікації, реклама та зв'язки з громадськістю

Гарант освітньої програми
«Соціологія комунікацій,
реклами та зв'язків з громадськістю»

Ірина Солдатенко

Програму погоджено науково-методичною комісією соціологічного факультету.
Протокол № 9 від 26. 06. 2023 р.

Голова методичної комісії

Юлія Сорока

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Методологія та організація соціологічних досліджень» складена відповідно до рівня вищої освіти - перший (бакалаврський), за спеціальністю - 054 – Соціологія, з освітньої програми - «Соціально-політичні та маркетингові дослідження», «Соціологія комунікацій, реклами та зв'язків з громадськістю».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Методологія та організація соціологічних досліджень» є базові уявлення про виникнення емпіричної соціології, розвиток дослідницьких методів, знакові дослідження, які зробили внесок до розвитку методології наукових досліджень, а також технології організації збору та аналізу даних в соціологічних дослідженнях. «Методологія та організація соціологічних досліджень» представляє собою теоретико-прикладний курс, який створює методичну основу для проведення емпіричних досліджень у галузі соціології, політології, маркетингу.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових розділів:

1. Основні етапи становлення емпіричної соціології
2. Програма соціологічного дослідження й вимір (квантифікація) соціальних процесів
3. Вибірковий метод та організація соціологічного дослідження

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета курсу – систематичне освоєння методологічних і організаційних засад дослідницької діяльності соціолога.

1.2. Завдання курсу:

- освоєння методологічних підходів для вивчення соціальних проблем, інститутів і процесів комунікації;
- формування уявлення про принципи організації й проведення соціологічного дослідження;
- вироблення дослідницької кваліфікації й компетентності в області емпіричних соціологічних досліджень;
- супровід і стимулювання методологічного й техніко-методичного вдосконалювання студентів.

1.3. Кількість кредитів – 4

1.4 Загальна кількість годин – 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2 -й	2 -й
Семестр	
4 -й	4 -й
Лекції	
32 год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	

32 год.	6 год.
Самостійна робота	
56 год.	104 год.
Індивідуальні завдання	
Вид контролю екзамен	

1.6. Заплановані результати навчання

Відповідно до освітньо-професійної програми навчання студентів першого бакалаврського рівня вищої освіти курс сприятиме формуванню наступних загальних компетентностей:

ЗК 01	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК 08	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

У результаті вивчення навчальної дисципліни повинно бути сформовано наступні спеціальні компетентностей:

СК 01	Здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології.
СК 04	Здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів
СК 05	Здатність самостійно планувати, організувати та проводити соціологічне дослідження
СК 06	Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.
СК 07	Здатність презентувати результати соціологічних досліджень для фахівців та нефахівців
СК 08	Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога

Відповідними програмними результатами навчання є здатність студентів:

ПРН 01	Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності
ПРН 06	Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач
ПРН 07	Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації
ПРН 09	Вміти розробляти програму соціологічного дослідження.
ПРН 10	Володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів.
ПРН 11	Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців.
ПРН 12	Знати та дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Основні етапи становлення емпіричної соціології

Тема 1. Виникнення і розвиток емпіричної соціології

1. Місце та роль емпіричної соціології в системі соціологічного знання.
2. Передумови виникнення емпіричної соціології: історичні, соціокультурні й методологічні.
3. Емпіричні соціальні дослідження і їх роль в інституціоналізації емпіричної соціології.

Тема 2. Становлення емпіричної соціології в Західній Європі

1. Вихідні позиції емпіричної соціології у Франції

- Огюст Конт - засновник позитивістської соціології
- Адольф Кетле - автор статистичної «соціальної фізики»
- Емпірична соціологія Фредеріка Ле Пле
- Концепція соціального факту Е. Дюркгейма та її емпіричне обґрунтування в роботі «Про самогубство»

2. Зародження емпіричної соціології в Англії

- Ч.Бут «Життя і праця населення Лондона» - вихідні завдання і практика масових соціальних обстежень
- Перші спроби використання вибіркового методу в соціальному обстеженні А.Баулі
- Г. Спенсер і його підхід до обґрунтування методології нової науки про суспільство.
- Опора на факти в роботі «Основи соціології»

3. Емпірична соціологія в Німеччині.

- Дослідження М. Вебера, Ф. Тьонісу. Концептуалізація поняття «емпірична соціологія»

Тема 3. Американська емпірична соціологія

1. Формування методологічних позицій і методів дослідження в американській соціології. Чиказька школа та її роль у становленні емпіричної соціології
2. Уільям Томас та Флоріан Знанецький «Польський селянин в Європі та Америці»: методологія і методи дослідження.
3. Виникнення індустріальної соціології Е. Мейо і Хоторнській експеримент: вихідні позиції і основні результати. Методи досліджень
4. «Середнє місто» подружжя Лінд. Мета і завдання дослідження, методи збору інформації
5. С. Стауффер «Американський солдат». Основні завдання дослідження, використання кількісних методів аналізу інформації
6. П. Лазарсфельд і його роль в розвитку емпіричної соціології
7. Вільям Уорнер «Янки-сіті», методологія і методи дослідження, основні результати

8. Вивчення громадської думки, маркетингові дослідження. Використання методів емпіричної соціології в електоральних опитуваннях Дж. Геллап, Е.Роупер, А.Крослі

Розділ 2. Програма соціологічного дослідження

Тема 4. Методологія соціологічного дослідження

1. *Методологія, методи, процедура і техніка у соціологічному дослідженні.*

Методологія соціологічного дослідження: філософська та соціологічна складова. Поняття про метод, техніку, процедуру й методичку в соціологічному дослідженні.

2. *Розвиток емпіричної соціології та становлення класичних принципів вивчення суспільства.*

Особливості європейської емпіричної соціології. Кількісний підхід у соціологічному дослідженні. Критерії наукового знання.

3. *Якісний підхід до соціології, його передумови та основні риси.*

Передумови становлення якісного підходу.

Теоретичні витoki якісного підходу в соціологічному дослідженні:

- Концепція розуміння в роботах В. Дільтея та Г.Зіммеля
- Проблема розуміння і категорія соціальної дії в працях М. Вебера
- Прагматизм в соціології
- Символічний інтеракціонізм Дж.Г.Міда і Г.Блумера
- Феноменологічна соціологія
- Етнометодологія Г. Гарфінкеля

4. *Порівняння методології і методів кількісного та якісного підходів до дослідження соціальної реальності.*

Теоретико-методологічна база двох підходів. Різні дослідницькі цілі й завдання, одиниці аналізу. Особливості стилю дослідження й фокуса аналізу.

Характеристика способів пізнання, надійності одержуваних даних, основних дослідницьких процедур.

Тема 5. Види соціологічних досліджень

1. Соціальне і соціологічне дослідження.
2. Теоретико-прикладні та прикладні дослідження в соціології.
3. Особливості розвідувальних, описових і аналітичних досліджень в соціології.
4. Пілотажне дослідження.
5. Разові (точкові) дослідження. Монографії.
6. Повторні дослідження та їхні різновиди. Моніторинг.
7. Порівняльні дослідження в соціології.
8. Суцільне і вибіркоче дослідження.
9. Оперативне соціологічне дослідження.
10. Польове і кабінетне дослідження в соціології.
11. Типологія видів дослідження в залежності від методів збору інформації.
12. Види досліджень на основі якісної методології.

Тема 6. Програма соціологічного дослідження

1. *Роль програми в організації проведення соціологічного дослідження.*

2. *Структура та функції програми соціологічного дослідження.*

Методологічна, методична й організаційна функції програми соціологічного дослідження.

Методологічний та процедурний розділи програми соціологічного дослідження.

3. *Обґрунтування проблемної ситуації в соціологічному дослідженні.*

Проблемна ситуація як вихідний пункт соціологічного дослідження. Предметна й гносеологічна сторони соціальної проблеми, їхній взаємозв'язок.

4. *Об'єкт та предмет, цілі та завдання соціологічного дослідження.*

Поняття об'єкта соціологічного дослідження й умови його вибору. Поняття предмета дослідження й принципи його уточнення. Формулювання цілі соціологічного дослідження. Завдання соціологічного дослідження.

5. *Емпірична інтерпретація основних понять.*

Теоретична та емпірична інтерпретації понять. Операціоналізація понять. Пошук емпіричних індикаторів.

6. *Роль та основні види гіпотез у соціологічному дослідженні.*

Роль гіпотези в соціологічному дослідженні. Види гіпотез по ступені спільності припущень: вихідні гіпотези й гіпотези-наслідки; по ступені розробленості й обґрунтованості: первинні й вторинні; по змісту припущень: описові та пояснювальні. Загальні вимоги до формулювання гіпотез у соціологічних дослідженнях.

Тема 7. Вимірювання соціальних процесів

1. *Особливості вимірювання в соціології.*

2. *Основні типи шкал та їх можливості.*

○ Типи шкал:

● Номінальні шкали;

● Порядкові шкали;

● Метричні шкали.

○ Перетворення шкал

○ Види представлення та візуалізації шкал

3. *Критерії надійності процедур вимірювання соціальних процесів:*

● Обґрунтованість (валідність);

● стійкість;

● точність;

● правильність.

Розділ 3. Вибірковий метод та організація соціологічного дослідження

Тема 8. Організація вибіркового соціологічного дослідження

1. *Використання вибіркового методу у соціології. Основні поняття вибіркового методу.*

Використання вибіркового методу у соціології.

Основні поняття вибіркового методу: вибіркоче дослідження, генеральні параметри, помилка вибірки, репрезентативність, вибіркова сукупність, основа вибірки, одиниці відбору, одиниці спостереження, об'єкти репрезентації, одноступенева вибірка, багатоступенева вибірка, дисперсія, довірчий інтервал.

2. *Репрезентативність та помилка вибірки у соціологічному дослідженні.*

Репрезентативність вибіркової сукупності, її основні критерії й способи контролю. Розрахунок помилки вибірки й величини довірчого інтервалу. Причини виникнення помилок вибірки й способи зниження їхнього рівня. Помилка вибірки: випадкові й систематичні.

3. *Визначення об'єму вибіркової сукупності.*

- Статистичні вимоги
- Аналітико-статистичні вимоги
- Організаційно-економічні вимоги

Тема 9. Способи формування вибіркової сукупності

1. *Основні характеристики вибіркової сукупності та типологія способів її формування.*

Способи формування вибіркової сукупності.

Техніки формування вибіркової сукупності.

2. *Імовірнісні методи формування вибіркової сукупності.*

Проста випадкова вибірка. Визначення кроку відбору. Систематичний відбір при проектуванні імовірнісних вибірок. Стратифікована вибірка. Кластерна вибірка.

3. *Прості та складні схеми побудови вибірки.*

Багатоступінчаста вибірка. Маршрутний метод.

4. *Невипадкові методи відбору одиниць вибіркової сукупності.*

Квотна вибірка. Вибір критеріїв для формування квотної вибірки. Цілеспрямований відбір. Відбір «першого зустрічного». Організація вуличного опитування. Відбір методом «Снігової кулі». Відбір «бажаючих брати участь». Метод «основного масиву».

5. *Досяжність респондентів. Контроль і ремонт вибіркової сукупності.*

Фактори, які ускладнюють досяжність респондентів. Response rates. Контроль і ремонт вибіркової сукупності.

Тема 10. Організація соціологічного дослідження

1. *Основні принципи організації соціологічного дослідження. План науково-дослідницьких робіт.*

План науково-дослідницьких робіт: заходи, терміни виконання, відповідальні за виконання, очікувані результати. Основні поняття: процедура, інструментарій, польова робота, етапи соціологічного дослідження.

2. *Етапи проведення соціологічного дослідження.*

- Підготовчий етап;
- Етап збору даних;
- Етап обробки, аналізу та представлення отриманих даних.

3. *Організація збору даних у соціологічному дослідженні. Контроль якості збору даних.*

Основні стратегії організації збору даних. Технологія самостійної організації збору даних. Роль інтерв'юера у проведенні дослідження. Організація роботи мережі інтерв'юерів. Розрахунок кількості інтерв'юерів. Основні етапи процесу збору даних. Етапи та особливості проведення інструктажу інтерв'юерів. Інструкція інтерв'юера та маршрутний лист. Основні методи та види контролю якості збору даних.

4. *Організаційно-економічні основи проведення соціологічного дослідження.* Можливі джерела фінансування теоретико-прикладних та прикладних досліджень. Визначення сукупної вартості дослідження. Вартість прикладного дослідження. Розрахунок кошторису. Додаткові витрати.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість часів									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п	ін д	ср		л	п	ін д	ср
1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	12
Розділ 1. Основні етапи становлення емпіричної соціології										
Тема 1. Виникнення і розвиток емпіричної соціології	10	2	2		6	12	1	1		10
Тема 2. Становлення емпіричної соціології в Західній Європі	14	4	4		6	11	1			10
Тема 3. Американська емпірична соціологія	18	6	6		6	12	1	1		10
Разом за розділом 1	42	12	12		18	35	3	2		30
Розділ 2. Програма соціологічного дослідження										
Тема 4. Методологія соціологічного дослідження	6	2	2		2	12	1	1		10
Тема 5. Види соціологічних досліджень	8	2	2		4	11	1			10
Тема 6. Програма соціологічного дослідження	16	2	2		12	12	1	1		10
Тема 7. Вимірювання соціальних процесів	12	4	4		4	11	1			10
Разом за розділом 2	42	10	10		22	46	4	2		40
Розділ 3. Вибірковий метод та організація соціологічного дослідження										
Тема 8. Організація вибіркового соціологічного	10	4	4		2	11	1			10

дослідження										
Тема 9. Способи формування вибіркової сукупності	16	4	4		8	14	1	1		12
Тема 10. Організація соціологічного дослідження	10	2	2		6	14	1	1		12
Разом за розділом 3	36	10	10		16	39	3	2		34
Усього годин	120	32	32		56	120	10	6		104
Підсумковий контроль засвоєння навчальної дисципліни - іспит										

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість часів	
		Денна форма	Заочна форма
1	Виникнення і розвиток емпіричної соціології	2	1
2	Становлення емпіричної соціології у Західній Європі	4	
3	Американська емпірична соціологія	6	1
4	Методологія соціологічного дослідження	2	1
5	Види соціологічних досліджень	2	
6	Програма соціологічного дослідження	2	1
7	Вимірювання соціальних процесів	4	
8	Організація вибіркового соціологічного дослідження	4	
9	Способи формування вибіркової сукупності	4	1
10	Організація соціологічного дослідження	2	1
	Усього годин	32	6

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість часів	
		Денна форма	Заочна форма
1	Доповідь з історії емпіричної соціології	12	20
3	Програма соціологічного дослідження	16	20
4	Практичне завдання 1	6	15
5	Практичне завдання 2	2	10
6	Практичне завдання 3	2	10
7	Доповіді на семінарських заняттях	18	29
	<i>Усього годин</i>	56	104

6. Індивідуальне завдання

Курсом не передбачено

7. Методи навчання

При викладенні навчальної дисципліни «Методологія та організація соціологічних досліджень» для активізації навчального процесу передбачається застосування традиційних та сучасних навчальних технологій, таких як: навчальні лекції (настановча лекція, лекція-діалог, лекція з науковою структурою, лекція теоретичного конструювання, узагальнююча лекція) та семінарські заняття (оглядовий семінар, семінар генерації ідей, семінар „розгорнута бесіда”).

8. Методи контролю

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів (СПМ)	Максимальна кількість балів (ССК)
Робота на семінарських заняттях	10	10
Доповідь з історії емпіричної соціології	8	8
Практичні завдання	7	7
Програма соціологічного дослідження	15	15
Контрольна робота 1	10	0
Контрольна робота 2	10	20
Екзамен	40	40
Разом:	100	100

9. Схема нарахування балів

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий семестровий контроль (екзамен)	Сума
Розділ 1			Розділ 2				Розділ 3				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
1	9	1	11	4	16	1	1	3	13	40	100

10. Критерії оцінювання

Доповідь з історії емпіричної соціології

- Термін (+ 1 бал, якщо робота здана вчасно)
- Правильне оформлення роботи (вступ, розділи, висновки, список літератури) (+ 1 бал)
- Наявність всіх компонентів для опису емпіричного дослідження, перерахованих у вимогах до змісту (+ 4 бали)
- Виступ на семінарському занятті (+ 2 бали)
- Відповіді на питання (+ 1 бали)

Програма соціологічного дослідження

- Коректно (точно й чітко) сформульована проблемна ситуація, об'єкт і предмет дослідження (+ 2 бал)
- Зв'язок мети й задач із об'єктом і предметом дослідження, з позначеною проблемою (+ 2 бали)
- Цілісність операціоналізації ключового поняття й правильність вибору шкал для виміру виділених ознак (+ 2 бали)
- Логічність висування гіпотез, виходячи із цілей і задач дослідження, перевіряємість гіпотез за допомогою виділених у ході операціоналізації ознак (+ 2 бали)
- Взаємозв'язок типу вибірки, методів збору інформації з виділеним об'єктом дослідження (+ 2 бал)
- Опис способів складання основи вибірки, розрахунок об'єму вибіркової сукупності (+ 2 бал)
- Подобиця опису реалізації процедури вибірки, адекватної цілям і задачам дослідження (+ 2 бали)
- Своєчасне виконання завдання (+1 бал)

Практичне завдання 1 *MAXIMUM* = 3 бали.

Практичне завдання виконується у форматі есе.

Практичне завдання 2 *MAXIMUM* = 2 бали.

2 задачі:

1. *Розрахувати крок відбору.*
2. *Розрахувати квотне завдання для 1 інтерв'юера.*

За кожну вірно вирішену задачу 1 бал.

Практичне завдання 3 *MAXIMUM* = 2 бали.

1. *Розрахувати кількість інтерв'юерів*
2. *Розрахувати кількість днів, необхідних для дослідження.*

За кожну вірно вирішену задачу 1 бал.

Робота на семінарських заняттях

Робота на семінарських заняттях, тематика яких відповідає лекціям і підготовка до них вимагає знань лекційного й додаткового (відведеного на самостійне

вивчення) матеріалу. Відвідування й активна робота на семінарських заняттях протягом семестру дозволяє одержати максимум 10 балів (за активну роботу й виконання поточних завдань семінарів).

Контрольна робота 1

Контрольна робота складається з 20 тестових питань за матеріалом першого розділу курсу.

До кожного питання є 4 варіанта відповідей.

До кожного питання є лише одна вірна відповідь.

За кожну вірну відповідь – 0,5 балів.

Максимальна кількість балів за контрольну роботу №1 – 10 балів.

Дана контрольна робота виконується лише студентами освітньої програми «Соціально-політичні та маркетингові дослідження».

Контрольна робота 2

Контрольна складається з завдань чотирьох типів.

Завдання 1. Тестові питання з історії емпіричної соціології

4 тестових питання.

За кожну вірну відповідь – СПМ - 0,5 б.; ССК – 1 б.

Максимальна кількість балів за Завдання 1: СПМ - 2 бали; ССК – 4 б.

Завдання 2. Вид шкали

Надані 4 шкали. Потрібно визначити тип кожної з них (номінальна, порядкова або метрична).

За кожну вірну відповідь – (СПМ - 0,5 б.; ССК – 1 б.)

Максимальна кількість балів за Завдання 2: СПМ - 2 бали; ССК – 4 б.

Завдання 3. Індикатори до понять

Надано 2 поняття. До кожного з них треба запропонувати та записати по 5 індикаторів.

За кожен вірний індикатор – СПМ - 0,2 б.; ССК – 0,4 б.

Максимальна кількість балів за Завдання 3: СПМ - 2 бали; ССК – 4 б.

Завдання 4. Практичні завдання

Дано 2 задачі:

1. *Визначити обсяг вибірки / випадкову помилку / крок відбору.*

2. *Розрахувати квотне завдання для 1 інтерв'юера.*

До кожного завдання треба розписати рішення та вірну відповідь.

За кожну вірно вирішену задачу – СПМ - 2 бали; ССК – 4 б.

Максимальна кількість балів за Завдання 4: СПМ - 4 бали; ССК – 8 б.

Максимальна кількість балів, за Контрольну роботу №2 – СПМ - 10 балів; ССК – 20 балів.

11. Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре

50-69	задовільно
1-49	незадовільно

12. Питання (завдання) до іспиту

Завдання 1 Тестові завдання. (max. -20 б.)

20 тестових питань.

За кожну вірну відповідь – 1 бал.

Завдання 2. Вид шкали (max. – 5 б.)

Надані 5 шкал. Потрібно визначити тип кожної з них (номінальна, порядкова або метрична).

За кожну вірну відповідь – 1 б.

Завдання 3. Практичні завдання (max. – 15 б.)

3 задачі:

1. Визначити обсяг вибірки / випадкову помилку .
2. Розрахувати кількість інтерв'юерів / кількість днів, необхідних для дослідження.
3. Розрахувати квотне завдання для 1 інтерв'юера.

За кожну вірно вирішену задачу – 5 б.

13. Рекомендована література

1. Adventures in Social Research: Data Analysis Using SPSS 11.0/11.5 for Windows (Undergraduate Research Methods & Statistics in the Social Sciences) - Earl R. Babbie , Frederick S. Halley, et al., 2003
2. Bryman's Social Research Methods - Liam (Senior Lecturer in Social Policy – Bok av Liam (Senior Lecturer in Social Policy, Tom (Lecturer in Research Methods Clark, Social Work Foster, Luke (Reader at the School of Social Sciences Sloan, Alan Bryman (Former Professor of Organizational and Social Research). Oxford University Press/ 2021
3. Data Analysis for Social Science: A Friendly and Practical Introduction -Elena Llaudet, Kosuke Imai/ Princeton University Press. 2022
4. Designing Surveys: A Guide to Decisions and Procedures (Undergraduate Research Methods & Statistics in the Social Sciences) - Ronald F. Czaja and Johnny E. Blair | 2004
5. Developing Research Questions - Patrick White | 2017
6. Digital Sociologies - Jessie Daniels , Karen Gregory, et al. | 2016

7. Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics: North American Edition by Andy Field | 2017
8. Doing a Successful Research Project: Using Qualitative or Quantitative Methods - Martin Brett Davies and Nathan Hughes |, 2014
9. Focus Groups as Qualitative Research, Second Edition (Qualitative Research Methods Series 16) 2007 2nd Edition - David L. Morgan
10. Handbook of Research Design and Social Measurement by Delbert C. Miller and Neil J. Salkind | 2002
11. Interdisciplinarity: Research Process, Method, and the Body of Law (Palgrave Socio-Legal Studies) - Didi Herman and Connal Parsley | 2022
12. Interviewing Experts (ECPR Research Methods) - A. Bogner, B. Littig, et al. | 2009
13. Introducing Quantitative Methods: A Practical Guide by Daniela Aidley | 2018
14. Introduction to Social Research - Keith F Punch – Bok - Quantitative and Qualitative Approaches av Keith F Punch
15. Investigating the Social World: The Process and Practice of Research, Third Edition - Russell K. Schutt | 2001
16. Kish L. Survey Sampling. John Wiley and Sons, Inc., New York, 1965.
17. Longitudinal Research (Quantitative Applications in the Social Sciences) Sam Houston State University, University of Colorado, USA. 2022
18. Methodological Thinking: Basic Principles of Social Research Design 2nd Edition - Donileen R. Loseke/ SAGE Publications Inc. 2016
19. Quantitative Applications in the Social Sciences | - Scott Menard | Princeton University Press 2002
20. Quantitative Social Science: An Introduction in tidyverse - Kosuke Imai (Author), Nora Webb Williams/ Princeton University Press/ 2022
21. Questions and Answers in Attitude Surveys: Experiments on Question Form, Wording, and Context - Howard Schuman | 1981
22. Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches - John W. Creswell and J. David Creswell | 2017
23. Research Methods (Society Now Series)/ Routledge/ 2nd Edition - Patrick McNeill

24. Research Methods and Society: Foundations of Social Inquiry - Linda Dorsten | 2005
25. Research Methods in the Social Sciences: An A-Z of key concepts | 2021
26. Social Research Methods - Heftet, 2022 Forfatter: Alan Bryman, Edward Bell, Jennifer Reck, Jessica Fields
27. Social Research Methods 4th Edition - David Dooley/ Lebanon, Indiana, U.s.a.: Pearson, 2000
28. Social Science Experiments: A Hands - on Introduction New Edition / Cambridge University Press/2022
29. Sociological Methods: A Sourcebook 1st Edition, Kindle Edition - Norman K. Denzin / Routledge/ 2017
30. Sociological Practice: Linking Theory and Social Research - Derek Layder / SAGE Publications Ltd/ 2011
31. Sociological Research Methods, 2nd edition - Martin Bulmer/ Routledge/ 1996
32. Sociological research: Philosophy and methods (The Dorsey series in sociology) - Henry L Manheim | 1977
33. Statistics for the Social Sciences - R. Mark Sirkin | 1999
34. Successful Qualitative Research: A Practical Guide for Beginners - Virginia Braun and Victoria Clarke |, 2013
35. Survey Research Methods (Applied Social Research Methods) Part of: Applied Social Research Methods, 2013
36. The How To of Qualitative Research - Janice Aurini , Melanie Heath , et al. | 2022
37. The Rules of Sociological Method: And Selected Texts on Sociology and its Method Paperback – February 25, 2014 - Emile Durkheim
38. Арон Р. Етапи розвитку соціологічної думки / Пер. з фр. Г. Філіпчука. К.: Юніверс, 2004. 688 с.
39. Виноградов О.Г. Надійність S–R запитальника емоційного реагування/ О.Г.Виноградов// Актуальні проблеми соціології, психології,педагогіки: зб. наук. пр./ Київ. нац. ун-ті м.Т.Шев-ченка; К.: Логос, 2013. –Вип.19.– С.111–118.

40. Горбачик А.П., Сальнікова С.А. Аналіз даних соціологічних досліджень засобами SPSS : навч.-метод. посіб. / А. П. Горбачик, С. А. Сальнікова. – Луцьк: «Вежа», 2008. – 164 с.
41. Горлач Н.Л, Кремень В.М. Соціологія. Підручник. – К: Центр навчальної літератури. 2019. 808 с.
42. Злобіна О. Інтерпретація ключових понять/ О.Злобіна, М.Шульга// Соціальна регуляція поведінки в умовах суспільної нестабільності/заред..О.Злобіної.–К.:Ін-т соціології НАН України, 2013.–С.22–32.
43. Злобіна О.Г. Тести в соціологічних дослідженнях [Електроннийресурс].– Режим доступу: http://i-soc.com.ua/school/Zlobina_Test.pdf
44. Ковальська Є.В. Методологічні засади індексу статусної характеристики Уорнера. Укр. соціум, 2017, № 3 (62): 68–76
45. Паніотто В.І., Максименко В.С., Харченко Н.М. Статистичний аналіз соціологічних даних. / В.І. Паніотто, В.С. Максименко, Н.М. Харченко. – К.: Вид. дім «КМ Академія»
46. Паніна Н. В. Технологія соціологічного дослідження / Навчальний посібник. – К.: Інститут соціології НАН України, 1997.
47. Паніотто В., Харченко Н., Методи опитування: Підручник. – К.: Вид. дім. «Києво-Могилянська академія»,2017.
48. Паніотто В.І. Методичні особливості проведення екзит-полів/ В.І.Паніотто, Н.М.Харченко// Соціологіяполітики:підручник у 2-х частинах.– К.: Видавництво Європейського ун-ту, 2011.–Т.2,Ч.2.–С.283–301.
49. Пилипенко В.С. Предмет дослідження/ В.С.Пилипенко// Соціологічна енциклопедія. – К.:Академвидав, 2009. – С.300.
50. Прибиткова І. Статистичний аналіз та вимірювання в соціологічних дослідженнях/ І.Прибиткова// Соціологія:теорія,методи,маркетинг.–2012.–№3.– С.99–114.
51. Сальнікова С. Вибірка у соціологічному дослідженні: підручник. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 252 с.
52. Сальнікова С.А. Конструювання змісту, особливостей та рівнів вимірювання релігійності (за даними емпіричного соціологічного дослідження), Український соціум, С. 108–119

53. Сальнікова С. А. Організація та методи вибіркового дослідження. Соціологія: тестові завдання. – Луцьк : Вежа-Друк, 2013.
54. Стукало С. Якість роботи опитувальної мережі: до постановки проблеми// Загальна соціологія. Хрестоматія/С.Стукало/завед.проф.В.Г.Городяненка.–Д.:Вид-воДНУ,2006.–С.502–509
55. Сучасні методи збору і аналізу даних у соціології. Матеріали VI Міжнародних соціологічних читань пам'яті Н.В.Паніної/ за наук.ред.Є.І.Головахи та Т.Я.Любивої.–К.:Ін-тсоціології НАН України, 2013.–140с.
56. Черняк О.І. Техніка вибіркового дослідження.. - К.: МІВВЦ, 2001. 248 с.
57. Чурилов М. Вибірка в соціологічному дослідженні/ М.Чурилов// Соціологія: навч. посібник / за ред. С.О.Макєва. – 4-е вид., перероб. і доп.– К.:Знання, 2008.– С.463–483.
58. Як провести соціологічне дослідження: методичні рекомендації. Упоряд. Та заг.ред.О.М. Балакіревої та О.О. Яременка. К.: Державний ін-т проблем сім'ї та молоді. 2004. 264 с.